

full dominical

Església de Menorca

Número 2167 - Any XLIII - 11 febrer 2024

“Acumular bienes materiales no basta para vivir bien, porque la vida no depende de lo que se posee (Lc 12,15). Depende, en cambio, de las buenas relaciones: con Dios, con los demás y también con quien tiene poco”.

(Papa Francisco)

EL EFECTO SER HUMANO

Manos Unidas celebra el 11 de febrero su anual Campaña contra el Hambre. Su lema es: “La única especie capaz de cambiar el planeta. El efecto ser humano”. O sea: Somos los únicos que, para bien o para mal, podemos transformar nuestra casa común. Aunque somos autores de su progresiva destrucción, también está en nuestras manos el poder de la reparación.

Manos Unidas desde hace 65 años está comprometida con los más necesitados de nuestro mundo en los países menos desarrollados. Somos conscientes de que el maltrato al planeta, del que todos sufrimos las consecuencias, es más cruel con aquellos que carecen de lo más necesario: muchas poblaciones de nuestra tierra son muy vulnerables porque sus derechos más básicos son conculcados, en una evidente e injusta desigualdad de oportunidades.

Manos Unidas, concienciada del deterioro del planeta y considerando los efectos negativos sobre tantos hermanos nuestros más débiles, desea recoger en su Campaña el reto que el Papa Francisco nos lanza en su Exhortación Apostólica *Laudate Deum* sobre el cambio climático, que para nada es una realidad insignificante. Creemos con esperanza cristiana que aún estamos a tiempo de revertir, con compromiso y esfuerzo, los cambios climáticos irreparables. Empecemos con lo más sencillo: la transfor-

mación de nuestro estilo de vida y de consumo: Como dice LD 71: “El esfuerzo de los hogares por contaminar menos, reducir los desperdicios, consumir con prudencia va creando una nueva cultura”, y continuemos con lo más comprometido, porque las soluciones más efectivas para una justicia climática dependen de las grandes decisiones políticas y económicas.

Para esto último, es necesaria la implicación, como también señala el Papa, de grupos y organizaciones que ejerzan una sana “presión” social. Como, por ejemplo, Manos Unidas, cuyas líneas prioritarias de acción son: *Dar a conocer y denunciar la existencia*

del hambre y de la pobreza, las causas y las posibles soluciones y reunir medios económicos para financiar los programas, planes y proyectos de desarrollo integral encaminados a atender estas necesidades.

Los miembros de Manos Unidas nos implicamos colaborando, afectiva y económicamente mediante nuestros donativos, nuestra difusión de objetivos, nuestro trabajo desinteresado en pro de la organización... conscientes de que nuestra participación es muy válida y necesaria.

En cuanto a nuestra implicación como menorquines, es bueno que conozcamos y valoremos algunos datos. Las estadísticas nos informan de que, proporcionalmente, Menorca es una de las diócesis que más aporta en ayuda a la Iglesia en sus campañas institucionales a favor de las necesidades de los más pobres y desheredados de nuestra sociedad y de nuestro mundo.

Quiero dar gracias a Dios por vuestra generosidad y le pido que siga hablando a nuestros corazones, para que sigamos siendo sensibles y solidarios con los problemas de nuestros semejantes, con nuestra aportación y, sobre todo, con nuestra empatía, comprendiendo desde dentro el sufrimiento de quienes no han tenido y no tienen nuestras oportunidades.

† **Gerardo Villalonga Hellín,**
Obispo de Menorca

la noticia

El pasado mes de octubre finalizó en Roma la primera fase del Sínodo de los Obispos 2021-2024 y se publicó el texto “Una Iglesia sinodal en misión”, fruto de la oración, discernimiento y conclusiones de los participantes.

Este documento consta de tres partes: “El rostro de la Iglesia sinodal”, “Todos discípulos, todos misioneros”, “Tejer lazos, construir comunidad”, y es un informe de síntesis de la Asamblea.

Continuando con los trabajos del Sínodo, la diócesis de Menorca, después de recibir dicho informe de síntesis, inicia el proceso para contestar a las preguntas que este documento

Hacia octubre de 2024

del Sínodo plantea. Por ello, los días 23, 24 y 25 de enero, el obispo Gerardo presentó a los consejos arciprestales de Centre, Maó

y Ciutadella, respectivamente, el trabajo a realizar.

Colaboró con el Obispo la hermana de la Consolación María Victoria Aymerich, quien extrajo de la síntesis del informe sinodal los elementos principales del mismo, con el fin de motivar las respuestas que como Diócesis tenemos que aportar en esta nueva fase sinodal.

La acogida de los miembros de los consejos arciprestales fue muy positiva y preparó las futuras reuniones que, por servicio a la Iglesia, se realizarán en diversos grupos parroquiales y diocesanos.

Bisbat de Menorca

Diumenge VI de Durant l'Any

Lectura del llibre del Levític

13, 1-2.44-46

El Senyor digué a Moisès i Aharon: «Si qualcú té a la pell una inflor, crostes o erupcions que facin tèmer el mal de la lepra, serà portat al sacerdot Aharon o a un dels seus fills sacerdots. Els qui pateixen del mal de la lepra han d'anar escabellats, amb els vestits esqueixats, tapats fins a la boca, i han de cridar: "Impur, impur!" Mentre el mal persistesqui, són impurs, i han de viure tots sols, fora del campament.»

Salm responsorial 31

R: **En vós he trobat el meu recer, vós em guardau del perill.**

- Felix el qui ha estat absolt de la falta i ha vist sepultat el seu pecat. Felix l'home a qui el Senyor no té en compte la culpa, que dins ell ja no manté l'engany.
- M'he decidit a reconèixer la falta, no us he amagat el meu pecat. Totd'una que m'ho he proposat, Senyor, m'heu perdonat la culpa comesa.
- Alegrau-vos, justs, celebrau el Senyor; homes rectes, aclamau-lo.

Lectura de la 1ª carta de sant Pau

als cristians de Corint

10, 31—11, 1

Germans, quan mengeu o begueu, o faceu alguna altra cosa, feis-ho tot a glòria de Déu. No sigueu mai ocasió d'escàndol, ni per als jueus, ni per als grecs, ni per a l'Església de Déu, tal com faig jo, que en tot procur adaptarme a tots, i no cerc allò que em convé a mi, sinó allò que convé als altres, perquè se salvin. Seguiu el meu exemple, tal com jo seguec el de Crist.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

I, 40-45

En aquell temps es presenta a Jesús un leprós, s'agenolla i li diu; suplicant-lo: «Si voleu, em podeu purificar». Jesús, compatit, el tocà amb sa mà i digué: «Sí que ho vull: queda pur». A l'instant la lepra desaparegué i quedà pur. Tot seguit Jesús li digué que se n'anàs, després de recomanar-li seriosament de no dir-ho a ningú, sinó d'anar a fer-se examinar pel sacerdot, oferir per la seva purificació allò que Moisès havia ordenat, i certificar així que ja era pur. Però ell, totd'una que se n'anà, començà a proclamar-ho davant la gent i a fer-ho conèixer pertot arreu, tant, que Jesús ja no podia entrar manifestament als pobles, i havia de quedar-se a fora, en llocs despoblats. Però la gent el venia a veure de tot arreu.

Lectura del libro del Levítico

13, 1-2. 44-46

El Señor dijo a Moisés y a Aarón: «Cuando alguno tenga una inflamación, una erupción o una mancha en la piel, y se le produzca una llaga como de lepra, será llevado ante el sacerdote Aarón, o ante uno de sus hijos sacerdotes. Se trata de un leproso: es impuro. El sacerdote lo declarará impuro de lepra en la cabeza. El enfermo de lepra andará con la ropa rasgada y la cabellera desgreñada, con la barba tapada y gritando: "¡Impuro, impuro!" Mientras le dure la afección, seguirá siendo impuro. Es impuro y vivirá solo y tendrá su morada fuera del campamento».

Salmo responsorial 31

R: **Tú eres mi refugio, me rodeas de cantos de liberación.**

- Dichoso el que está absuelto de su culpa, a quien le han sepultado su pecado; dichoso el hombre a quien el Señor no le apunta el delito y en cuyo espíritu no hay engaño.
- Había pecado, lo reconocí, no te encubrí mi delito; propuse: «Confesaré al Señor mi culpa», y tú perdonaste mi culpa y mi pecado.
- Alegraos, justos, y gozad con el Señor; aclamadlo, los de corazón sincero.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios

10, 31—11, 1

Hermanos: Ya comáis, ya bebáis o hagáis lo que hagáis, hacedlo todo para gloria de Dios. No deis motivo de escándalo ni a judíos, ni a griegos, ni a la Iglesia de Dios; como yo, que procuro contentar en todo a todos, no buscando mi propia ventaja, sino la de la mayoría, para que se salven. Sed imitadores míos como yo lo soy de Cristo.

Lectura del santo Evangelio

según san Marcos

I, 40-45

En aquel tiempo, se acercó a Jesús un leproso, suplicándole de rodillas: «Si quieres, puedes limpiarme». Compadecido, extendió la mano y lo tocó, diciendo: «Quiero: queda limpio». La lepra se le quitó inmediatamente, y quedó limpio. Él lo despidió, encargándole severamente: «No se lo digas a nadie; pero, para que conste, ve a presentarte al sacerdote y ofrece por tu purificación lo que mandó Moisés, para que les sirva de testimonio». Pero, cuando se fue, empezó a pregonar bien alto y a divulgar el hecho, de modo que Jesús ya no podía entrar abiertamente en ningún pueblo, se quedaba fuera, en lugares solitarios; y aun así acudían a él de todas partes.

el comentari

Es posa al nostre lloc

La maledicció pels leprosos era feridora, total: morts vivents eren exclosos dels pobles, del Temple i de les sinagogues, impurs als ulls dels homes però sobretot als ulls de Déu.

Un d'ells gosa deixar de banda les prohibicions i s'acosta a Jesús que, commogut fins a les entranyes, gosa fer un gest impensable, allarga la mà i toca el desgraciat, fent-se ell mateix impur. Llavors passa una cosa inaudita. Es realitza la paraula del salmista: Senyor tu veus, tu mires el mal i el sofriment, tu els agafaràs de la mà. Jesús agafa a les seves mans el mal i el sofriment d'aquest home. Ell toca la seva lepra, l'allibera de la seva marginació de tota impuresa. El leprós pot tornar a trobar la companyia dels altres i de Déu. Però llavors és Jesús el qui no pot entrar obertament a les poblacions. Era obligat d'evitar els llocs habitats. Certament, açò era per protegir la gent. Però, de fet, era com si Jesús s'hagués posat al lloc del leprós. És açò: Jesús el Fill estimat del Pare el Sant de Déu es carrega les nostres faltes i els nostres sofriments, es posa al nostre lloc per engolir en la seva persona i en l'amor del Pare totes les nostres misèries. I, de cop, nosaltres retrobam tota la nostra dignitat d'homes i dones alliberats, aixecats, capaços d'entrar de bell nou en relació els uns amb els altres i, sobretot, d'acostar-nos altra vegada a Déu, sense cap por.

Jesús recomana no dir res a ningú, perquè no vol aparèixer com un *curandero*, un taumaturg amb manifestacions sensacionals, sinó com aquell que ve a fer un signe de part de Déu. Un sol crit el fer al cor: Si tu vols, pots! Si les nostres pregàries de petició comencessin totes amb l'expressió de la nostra submissió a la voluntat de Déu!

Josep Sastre

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 2ª Setmana

DI. 12, Fèria: Jm 1, 1-11 / Sal 118 / Mc 8, 11-13.

Dt. 13, Fèria: Jm 1, 12-18 / Sal 93 / Mc 8, 14-21.

Dc. 14, Dimecres de Cendra: Jl 2, 12-18 /

Sal 50 / 2C 5, 20—6, 2 / Mt 6, 1-6. 16-18.

Dj. 15, Després de Cendra: Dt 30, 15-20 / Sal 1 / Lc 9, 22-25.

Dv. 16, Després de Cendra: Is 58, 1-9a / Sal 50 / Mt 9, 14-15.

Ds. 17, Després de Cendra: Is 58, 9b-14 / Sal 85 / Lc 5, 27-32.

Dg. 18, I de Quaresma: Gn 9, 8-15 / Sal 24 / 1Pe 3, / Mt 4, 1-11.

30 anys treballant per les persones i pel medi ambient

30 Aniversari Mestral (x)

Càritas té més de 30 anys d'experiència en la recollida i tractament de residu tèxtil als seus contenidors amb fins socials i solidaris, mantenint-se com a un agent líder en el sector.

sociolaboral del sector tèxtil de Càritas i les pròpies Càritas Diocesanes.

Avui dia Moda re- (www.moda-re.org) està formada per 91 socis que treballen

Convençuts que tenir un lloc de feina és la millor alternativa per la lluita contra l'exclusió social, i de l'experiència prèvia a parròquies d'arreu de l'Estat, sorgeix la necessitat d'actualitzar el procediment d'entrega de la roba a les famílies en situació d'exclusió. Així, Càritas Espanyola, a través dels projectes de les Càritas Diocesanes, impulsa el treball social a partir de la gestió de roba i residu tèxtil, contribuint a reduir les desigualtats i fer costat a col·lectius vulnerables.

Amb la finalitat de fomentar sinergies i abordar els problemes comuns, els projectes varen començar a treballar de forma confederal. Finalment, el mes de març de 2020 es va constituir Moda re-, cooperativa d'iniciativa Social, entitat que aglutina les empreses d'inserció

conjuntament per optimitzar la seva labor mitjançant activitats en defensa del medi ambient i en el marc de l'economia social i solidària. Cada una d'aquestes entitats socials impulsa, en l'àmbit local, la participació de la ciutadania en la nostra activitat a través de la gestió de residus i l'expansió de la xarxa de botigues Moda re-, per junts aconseguir una transformació global. Més de 40.000 tones recollides anualment, 7.100 contenidors, 280.000 peces donades i s'han creat prop de 700 llocs de feina d'inserció.

Càritas Menorca i Mestral Inserció i Medi Ambient són socis des de la creació de la cooperativa i formam part del Consell Rector de Moda re-.

Càritas Menorca

l'entrevista a:

MARC MERCADÉ I SERRA

Entrevistam Marc Mercadé i Serra, professor de filosofia i religió. El passat 2 de febrer va oferir una xerrada al Seminari Diocesà, a Ciutadella, sobre el tema "La paraula viva de Déu" (Dei Verbum).

Per què aquest text del Concili Vaticà II (Dei Verbum) té tanta importància per als cristians?

-La *Dei Verbum* va suposar començar a curar una ferida i superar unes pors que paralitzaven l'Església en relació a la Sagrada Escripura. La Tradició i la Bíblia conformen la Paraula de Déu; i la Reforma de Luter del s.XVI sols acceptava la Bíblia. Això produí una reacció exagerada a favor de la Tradició i impeding que els fidels la llegissin. El s.XIX, va créixer la por a que avenços científics com l'estudi dels textos -l'exegesi- anessin en contra de la fe i qüestionessin el paper del Magisteri. La *Dei Verbum* redimensiona l'harmonia entre Tradició, Escripura i Magisteri permetent-nos curar la ferida i superar les pors que l'havien tingut paralitzada i a la defensiva.

Quina cosa ens impulsa a tenir present el Concili Vaticà II?

-El Proemi de la *Dei Verbum* ho expressa molt bé. La Paraula de Déu és un doll de Vida on Déu ens ofereix la seva amistat per conuiu amb nosaltres. Des de la creació Déu ens parla en obres i paraules per establir un diàleg amb la humanitat sencera. Per això, el Concili va impulsar l'estudi de la Bíblia, el seu acostament a totes les persones, fomentant les traduccions i reconstruint llaços amb les altres Esglésies separades.

Què ens convida a pensar l'originalitat del Papa Joan XXIII convocant aquest Concili?

-Joan XXIII va veure clarament que l'Església no és fidel a la seva missió quan està a la defensiva, plena de pors i centrada en disputes internes totalment estèrils. Des del començament va marcar un caràcter ecumènic, pastoral, missioner i renovador al Concili. No es tractava de canviar la doctrina, sinó de tornar-la a centrar en allò important: Jesucrist ens ha enviat a estendre la Bona Nova del Regne de Déu. Aquest és el nostre repte avui.

Creus que els cristians donam realment importància a la Bíblia i la Paraula de Déu?

-Déu ens dona el pa de Vida en la Paraula com ho fa en la taula de l'Eucaristia. Hem de conèixer com es va gestar la Bíblia per entendre que diu el text. Per això, cal entendre'l i estudiar-lo en profunditat acompanyat de la comunitat. Així, podrem veure, en la pregària, què em diu el text, i establir un diàleg amb Déu que ens ajudarà en tots els moments de la nostra vida. Quan ho descobrim veiem la seva importància.

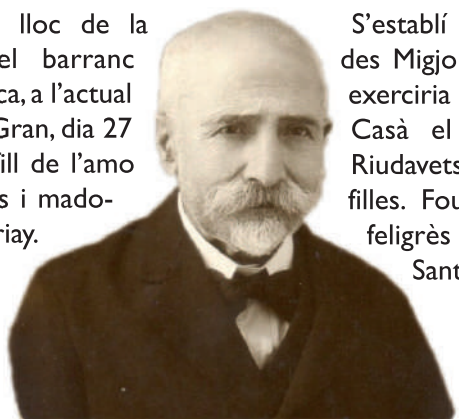
Sonia Febrer Romero

plomes del periodisme catòlic 23

Francesc Camps i Mercadal (I)

Nasqué al lloc de la Cova del barranc d'Albranca, a l'actual terme des Migjorn Gran, dia 27 de març del 1852, fill de l'amo Gabriel Camps Pons i madona Joana Mercadal Triay. Foren vuit germans.

Després d'haver après les primeres lletres amb el Sr. Joan Alzina de Binicodrellet, passà a les aules de l'Institut de Maó, on va comptar amb la protecció del prestigiós prevere Francesc Cardona i Orfila. Durant aquella època, entre el 1871 i el 1872, es donà a conèixer com a apologeta a la polèmica secció "Cabos sueltos" del diari maonès *La Crònica de Menorca*. Acabà els estudis de batxillerat el juny del 1873 i, al poc temps, es mudà a Barcelona per a llicenciar-se en Medicina i Cirurgia, títol que obtingué el juny del 1878.

S'establí com a metge titular des Migjorn, responsabilitat que exerciria per espai de 50 anys. Casà el 1892 amb Catalina Riudavets Moll i tingueren cinc filles. Fou durant tota la vida feligrès de la Parròquia de Sant Cristòfol.

El Dr. Camps és reconegut sobretot com a folklorista —amb el pseudònim Francesc d'Albranca—, però la seva labor cultural abastà múltiples disciplines: història, arqueologia, filologia, literatura... A més, exercí el periodisme des de la primera joventut, sempre en defensa de l'Església catòlica.

Morí dia 3 de maig del 1929. A la seva tomba hi ha gravats els versos finals del Tedèum: «En Tu, Senyor, espero, no deixis que mai em confongui».

Miquel Pons Portella

Agenda

Festa de Santa Eulàlia

Celebracions a la parròquia d'Alaior:

-Diumenge 11 de febrer, a les 10.30 h, Missa major de la festa de Santa Eulàlia. I a les 19.30 h concert a càrrec de la coral Cor de Gospel. Entrada gratuïta.

-Dilluns 12 de febrer, a les 19.30 h, Missa de Santa Eulàlia.

-Els dies 12, 13, 14 i 15 de febrer la llum de Santa Eulàlia, de les 16.30 fins a les 17.30 h a l'interior de l'església.

Temps de Quaresma

El 14 de febrer, Dimecres de Cendra, començarà la Quaresma, un temps de renovació personal i comunitària que ens condueix cap a la Pasqua del Senyor.

Viacrucis amb torxes

Divendres 16 de febrer a Ciutadella. El Viacrucis començarà, a les 20 h, a la Catedral i, tot seguit, es farà un recorregut per diferents carrers del nucli antic. Viacrucis organitzat per la parròquia del Roser i la Confraria de La Pietat de Ciutadella.

Setmana del Matrimoni i la Família

-Dissabte 17 de febrer, a les 9.30 h, al Seminari Diocesà (Ciutadella) l'activitat "Escapada XA3" per a matrimonis cristians.

-Diumenge 18 de febrer, a les 17 h, pregària familiar al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Trobada de confraries i germanats

Diumenge 18 de febrer, a les 17.30 h, a la parròquia de Sant Bartomeu, a Ferreries. Enguany la confraria del Natzarè de Ferreries celebra el seu 75è aniversari. Es farà un Viacrucis pels carrers del poble.

Notícies nostres

Nomenaments al Capítol de la Catedral

Amb data del 19 de gener, el bisbe Gerard va nomenar per al període d'un any Mn. Joan Bosco Faner Bagur, degà del Capítol de la Catedral i Mn. Joan F. Camps Serra, secretari del Capítol. Durant aquest temps, els canonges faran una proposta de renovació dels seus estatuts.

Toni Barber

La paraula viva de Déu

El 2 de febrer el Seminari Diocesà (Ciutadella) va acollir la tercera jornada de teologia d'aquest curs. Marc Mercadé, professor de filosofia i religió, va parlar sobre el tema "La paraula viva de Déu", oferint una reflexió sobre la *Dei Verbum*, un dels documents del Concili Vaticà II. La gran novetat d'aquest document, que es va re-

dactar l'any 1963, és que, sense rompre amb la tradició i amb el que el magisteri ha anat interpretant de la Sagrada Escripura, convida la gent a fer un diàleg profund amb Déu. Per això, es comença a disposar de diferents mitjans: traduccions, estudis, instituts d'estudis teològics per als laics, etc..., perquè s'entén que la Paraula de Déu està per ser transmesa i comunicada en l'evangelització.

En aquest sentit, el ponent va advertir de dos perills que no ens acosten al diàleg sincer amb Déu: la lectura subjectivista i intimista de la Bíblia, sense estudiar ni entendre el moment en el qual va ser redactada, i el fonamentalisme, una lectura literalista fruit de la ignorància i prejudicis. Finalment, es va obrir un temps de diàleg i es va reflexionar sobre com podem acostar la Bíblia a les persones que ens envolten, un dels grans reptes dels cristians del segle XXI. **La xerrada es pot tornar a veure al canal de Youtube del Bisbat de Menorca.**

Bisbat de Menorca

Donar esperança en la tristesa

El 3 de febrer es va celebrar al Seminari Diocesà, a Ciutadella, una conferència amb motiu de la Jornada Mundial del Malalt. El ponent va ser Francesc Carmona, prevere i delegat de Pastoral de la Salut de Mallorca, el qual va tractar el tema "Donar esperança en la tristesa".

A la primera part, va parlar sobre la tristesa, que "és una emoció útil encara que dolorosa, perquè és el procés d'arrencada per a superar una situació que ens ha fet mal, com les pèrdues, desil·lusions i els fracassos". Va posar com a exemple el llibre de Job (Antic Testament), que és l'intent d'establir un diàleg amb Déu en una situació de tristesa. A més, va destacar que la tristesa és una emoció normal, que ens fa créixer espiritualment i ens ajuda a ser solidaris i a empatitzar amb els altres, però si aquesta emoció no es sap gestionar bé pot crear patologies.

D'altra banda, en la segona part, Mn. Francesc, va reflexionar sobre l'esperança cristiana, manifestant que en moments de crisi personal, l'esperança és essencial com a factor terapèutic, ens ajuda a generar nous recursos que ens aporten felicitat. La soledat és el gran enemic

de l'esperança i Déu és la força més important davant del patiment.

Finalment, va destacar que els acompanyants necessiten estratègies, com habilitats comunicatives, per acompanyar i comprendre el món interior de les persones que ajuden. Per a aquesta tasca, és necessari tenir com a referent el Bon Samarità: una ajuda que és gratuïta, que mira amb misericòrdia i que s'implica amb totes les conseqüències. La tècnica principal per ajudar és el diàleg i aquest acompanyament necessita d'una empatia compassiva.

Bisbat de Menorca